

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Departamentul Blaj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Greco-Catolică Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KT0018 Sfânta Scriptură: Scrierile Sapiențiale						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. Univ. Pr. Dr. Pațulea Călin-Daniel						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Univ. Pr. Dr. Pațulea Călin-Daniel						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Recunoașterea Cărilor Sapiențiale și Poetice din Vechiul Testament; • Analiza singulară a scrierilor și indicarea atașamentului cultural din istoria lui Israel; • Indicarea conținutului tematic, contextul literar și istoric al fiecărei scrieri; • Sistematizarea mesajului teologic; • Orientarea în literatura de specialitate pentru ulterioare aprofundări ale unor chestiuni de exegeză sau de teologie biblică asupra acestor scrieri.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Corelarea cunoștințelor biblice asimilate pe parcursul studierii Cărilor Sapiențiale și Poetice cu cele dobândite la alte discipline de învățământ; • Înțelegerea tematicii înțelepciunii antio-testamentare și valorificarea cunoștințelor științifice și filozofice în lumina învățăturilor biblice;

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Defnirea și caracterizarea mișcării sapiențiale; • Explicarea fenomenului sapiențial în momentele importante ale istoriei lui Israel;
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Familiarizarea cu textul sacru, cu conținutul și mesajul cărților canonice în studiu; • Metoda de lucru, în special analiza literară, comentariul exegetic și lectura actualizată a textelor sacre în studiu;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs 1. Cărțile Sapiențiale: noțiuni introductive; Ce este Înțelepciunea; Cine este considerat Înțelept?	Explicația, dialogul, problematizarea	S1
Curs 2. Înțelepciunea în Orientul Antic: Egipt, Mesopotamia; Înțelepciunea și Vechiul Testament: ideologia regală, gândirea critică; raportul Înțelepciunii cu Legea	Explicația, dialogul, problematizarea	S2
Curs 3. Genurile literare ale Cărilor Sapiențiale: sentința, forma autobiografică, poemul didactic, dialogul, fabula și povestirea didactică, parabola și alegoria	Explicația, dialogul, problematizarea	S3
Curs 4. Cartea lui Iov: fizionomia textului și articulația literară a conținutului; Structura și problematica cărții; Contextul general și cel biblic; Tezele cărții lui Iov	Explicația, dialogul, problematizarea	S4
Curs 5. Cartea lui Iov - Doctrina teologică: Despre Dumnezeu, despre îngeri; Omul și suferința	Explicația, dialogul, problematizarea	S5
Curs 6. Psalmii: noțiuni introductive, textul, formarea	Explicația, dialogul,	S6

Psaltirii, autorii și data redactării Psalmilor, structura poetică a Psalmilor	problematizarea	
Curs 7. Psalmii: clasificarea, valoarea spirituală a Psalmilor; Concepția despre Dumnezeu în Psalmi; Perspectiva escatologică	Explicația, dialogul, problematizarea	S7
Curs 8. Cartea Proverbelor: structura și colecțiile prezente în carte; Învățătura și literatura sapiențială	Explicația, dialogul, problematizarea	S8
Curs 9. Cartea Proverbelor - Sinteză doctrinară și tematică: Statutul celui Înțelept; Cuvântul, mijloc de comunicare; Umiliința și orgoliul; Statutul femeii, al părinților și al copiilor; Educația ca și element fundamental în formarea persoanei; Prietenia și bunătatea; Problema retribuirii	Explicația, dialogul, problematizarea	S9
Curs 10. Eclesiastul: numele cărții, canonicitatea, structura, ideea generală a cărții; Doctrina cărții Eclesiastul: Dumnezeu, creatorul omului; Valoarea vieții; Religiozitatea și nemurirea sufletului	Explicația, dialogul, problematizarea	S10
Curs 11. Cântarea Cântărilor: canonicitate, argumentul și structura cărții, genul literar, modalități de interpretare, mesajul cărții	Explicația, dialogul, problematizarea	S11
Curs 12. Înțelepciunea lui Solomon: autorul și data redactării; Scopul și destinatarii; Genul literar, Structura cărții și problemele critice; Doctrina teologică	Explicația, dialogul, problematizarea	S12
Curs 13. Cartea Înțelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah sau Eclesiasticul: autorul și structura cărții, perspectiva teologică a cărții, canonicitatea	Explicația, dialogul, problematizarea	S13
Curs 14. Conținutul doctrinar al Cărții Eclesiasticul: raportul lege-înțelepciune, mesianismul, teama de Dumnezeu	Explicația, dialogul, problematizarea	S14
<p>Bibliografie: <i>Biblia, Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și a Noului Testament</i>, Il Cerchio, Gallese, 1990. <i>La Bibbia</i>, Piemme, Casale Monferrato, 1996². <i>Septuaginta – Psalmii, Odele, Proverbele, Eclesiastul, Cântarea Cântărilor</i>, 4/1, Polirom, București, 2006.</p> <p>AA. DD., <i>Le livre de l'Ecclésiastique</i>, SB, Du Cerf, Paris, 1953. -----, <i>La Bible. L'Ancien Testament</i>, I, Bibliothèque de la Pléiade, Paris, 1956. -----, <i>Le livre des Proverbes</i>, SB, Du Cerf, Paris, 1957². -----, <i>La Bible. L'Ancien Testament</i>, II, Bibliothèque de la Pléiade, Paris, 1959. -----, <i>Les Psaumes</i>, SB, Du Cerf, Paris, 1964. -----, <i>La Bible du peuple de Dieu</i>, I-II-III, Le Centurion/Le Cerf, Paris, 1971. -----, <i>Il Messaggio della Salvezza. Gli «Scritti» dell'Antico Testamento</i>, CCSB 5; Elle Di Ci, Torino-Leumann, 1990. Asensio, V. M., <i>Libri Sapienziali e altri scritti</i>, ISB 5, Paideia, Brescia, 1997. Deusberg, H., Auvray, P., <i>Le livre de l'Ecclésiastique</i>, SB, Du Cerf, Paris, 1958. -----, <i>Le livre des Proverbes</i>, SB, Du Cerf, Paris, 1951. Edmond, J., <i>Vechiul Testament</i>, Humanitas, București, 1993. Larcher, R. P., <i>Le Livre de Job</i>, SB, Du Cerf, Paris, 1950. Osty, E. C., <i>La Sagesse</i>, SB, Du Cerf, 1957². Pantrel, R., <i>L'Ecclésiaste</i>, SB, Du Cerf, Paris, 1948. Pautrel, R., <i>L'Ecclésiaste</i>, SB, Du Cerf, Paris, 1953². Percă, M., <i>Cărțile sapiențiale</i>, în Sescu, P., (coord.), <i>Introducere în Sfânta Scriptură</i>, SB 1, Sapienia, Iași, 2001. Petercă, V., <i>Drama lui Iob, drama omului</i>, SB, Institutul Teologic Romano-Catolic, Iași, 1997. Pirrot, L., Clamer, A., <i>Proverbes, Ecclésiaste, Cantique des Cantiques, Sagesse, Ecclésiastique</i>, VI, SB, Letouzey et Ané, Paris, 1943. Robert, A., <i>Le Cantique des Cantiques</i>, SB, Du Cerf, Paris, 1958. Steinmann, J., <i>Job</i>, CB, Desclée de Brouwer, Paris, 1961. Stendebach, F. J., <i>Introduzione all'Antico Testamento</i>, Queriniana, Brescia, 1996.</p>		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații

Înțelepciunea este universală și antropocentrică	Analiza, dezbateră, observația	S1
Dezvoltarea noii concepții de Înțelepciune	Analiza, dezbateră, observația	S2
Rugăciunea în Cartile Sapiențiale	Analiza, dezbateră, observația	S3
Condiția tristă a omului pe pământ (7, 1-11); Iahve are întotdeauna dreptate în dialogul cu omul (9, 1-16); Schimbarea spirituală profundă a omului în urma experienței suferinței (42, 1-16)	Analiza, dezbateră, observația	S4
Cartea lui Iov în procesul revelației și actualitatea acesteia	Analiza, dezbateră, observația	S5
Psalmii și literatura Orientului Antic; Suferința și speranța celui drept (Ps 22): comentariu exegetic	Analiza, dezbateră, observația	S6
Așteptarea mesianică și lectura creștină a Psalmilor; Dumnezeu iartă și îl restaurează pe om: Ps 51 (50): comentariu exegetic	Analiza, dezbateră, observația	S7
Înțelepciunea în Cartea Proverbelor; Domnul este izvorul Înțelepciunii (2, 1-9); Înțelepciunea, o creatură privilegiată a lui Dumnezeu (8, 22-31)	Analiza, dezbateră, observația	S8
Iahve și omul în cartea Proverbelor; Înțelepciunea ne invită la sărbătoare (9, 1-6)	Analiza, dezbateră, observația	S9
Eclesiastul în cadrul istoriei revelației; Societatea fără sens: totul este deșertăciune (1, 2-11); Fiecare lucru la vremea sa (3, 1-11).	Analiza, dezbateră, observația	S10
Dialogul iubirii (1, 9-17); Teofania iubirii (8, 5-7)	Analiza, dezbateră, observația	S11
Originea dumnezeiască și canonicitatea Cărții Înțelepciunea lui Solomon; Înțelepciunea nu-și află sălaş în sufletul pervers (1, 1-6); Cei drepti se vor bucura întotdeauna de prezența lui Dumnezeu (2, 23-3, 9).	Analiza, dezbateră, observația	S12
Perspectiva teologică a cărții; Drepti și păcătoși la judecata finală (5, 1-16); Înțelepciunea este o reflecție a luminii veșnice (7, 22-8, 1); Recunoașterea lui Dumnezeu în operele sale? (13, 1-9).	Analiza, dezbateră, observația	S13
Izvorul oricărui model de înțelepciune se află în Dumnezeu (1, 1-10); Despre umilință (3, 19-31); Atotputernicia și înțelepciunea lui Dumnezeu proclamate de creație (42, 15-25).	Analiza, dezbateră, observația	S14

Bibliografie:

Biblia, Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și a Noului Testament, Il Cerchio, Gallese, 1990.

La Bibbia, Piemme, Casale Monferrato, 1996².

Septuaginta – Psalmii, Odele, Proverbele, Eclesiastul, Cântarea Cântărilor, 4/1, Polirom, București, 2006.

AA. DD., *Le livre de l'Écclésiastique*, SB, Du Cerf, Paris, 1953.

-----, *La Bible. L'Ancien Testament*, I, Bibliothèque de la Pléiade, Paris, 1956.

-----, *Le livre des Proverbes*, SB, Du Cerf, Paris, 1957².

-----, *La Bible. L'Ancien Testament*, II, Bibliothèque de la Pléiade, Paris, 1959.

-----, *Les Psaumes*, SB, Du Cerf, Paris, 1964.

-----, *La Bible du peuple de Dieu*, I-II-III, Le Centurion/Le Cerf, Paris, 1971.

-----, *Il Messaggio della Salvezza. Gli «Scritti» dell'Antico Testamento*, CCSB 5; Elle Di Ci, Torino-Leumann, 1990.

Asensio, V. M., *Libri Sapienziali e altri scritti*, ISB 5, Paideia, Brescia, 1997.

Deusberg, H., Auvray, P., *Le livre de l'Écclésiastique*, SB, Du Cerf, Paris, 1958.

-----, *Le livre des Proverbes*, SB, Du Cerf, Paris, 1951.

Edmond, J., *Vechiul Testament*, Humanitas, București, 1993.

Larcher, R. P., *Le Livre de Job*, SB, Du Cerf, Paris, 1950.

Osty, E. C., *La Sagesse*, SB, Du Cerf, 1957².

Pantrel, R., *L'Ecclésiaste*, SB, Du Cerf, Paris, 1948.
 Pautrel, R., *L'Ecclésiaste*, SB, Du Cerf, Paris, 1953².
 Percă, M., *Cărțile sapiențiale*, în Sescu, P., (coord.), *Introducere în Sfânta Scriptură*, SB 1, Sapienia, Iași, 2001.
 Petercă, V., *Drama lui Iob, drama omului*, SB, Institutul Teologic Romano-Catolic, Iași, 1997.
 Pirot, L., Clamer, A., *Proverbes, Ecclésiaste, Cantique des Cantiques, Sagesse, Ecclésiastique*, VI, SB, Letouzey et Ané, Paris, 1943.
 Robert, A., *Le Cantique des Cantiques*, SB, Du Cerf, Paris, 1958.
 Steinmann, J., *Job*, CB, Desclée de Brouwer, Paris, 1961.
 Stendebach, F. J., *Introduzione all'Antico Testamento*, Queriniana, Brescia, 1996.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina Sfânta Scriptură: Scrierile Sapiențiale face parte din grupa disciplinelor obligatorii și de specialitate în vederea pregătirii viitorilor candidați la Sfânta Preoție din cadrul programului de studii Teologie Greco-Catolică Pastorală. Îi oferă studentului posibilitatea formării și însușirii competențelor specifice privind formarea intelectuală și teologică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen scris sau oral	-	75 %
10.5 Seminar/laborator	Evaluarea activității și a lucrării de seminar	Analiza	15%
			10% din oficiu
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Ținând cont și de normele canonice specifice unui ambient eclezial, cum este cazul Departamentului de Teologie Pastorală, prezența la cursuri și seminarii este obligatorie pentru toți studenții. 			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

25.02.2013

.....

.....

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....